

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโทรอนโต
 ชาวเด่นประจำสัปดาห์
 ระหว่างวันที่ 6-10 กรกฎาคม 2569

อนาคตของความตกลงการค้าอเมริกาเหนือภายหลังสหรัฐฯ ปฏิเสธต่ออายุ USMCA

ภายหลังจากที่กำหนดการทบทวนความตกลง USMCA หรือที่แคนาดาเรียกว่า CUSMA ในรอบหกปีมาถึงเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2569 รัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ปฏิเสธการต่ออายุความตกลงดังกล่าวออกไปอีก 16 ปี แม้ว่าทั้งแคนาดาและเม็กซิโกจะแสดงความต้องการให้มีการต่ออายุเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็ตาม การตัดสินใจครั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าความตกลงจะสิ้นสุดลงในทันที แต่เป็นการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระยะเวลาของการทบทวนเงื่อนไขแบบปิดต่อไปในช่วง 10 ปีข้างหน้า ซึ่งตอกย้ำถึงความไม่แน่นอนที่ปกคลุมภาคธุรกิจทั่วทวีปอเมริกาเหนือ และเป็นการเริ่มต้นก้าวสำคัญของการเจรจาการค้าที่อาจยืดเยื้อและซับซ้อนกว่าที่เคย ขณะที่แต่ละภาคก็ยังมีทางเลือกที่จะถอนตัวจากความตกลงโดยแจ้งล่วงหน้า 6 เดือนด้วย

ในทางปฏิบัติ สถานะของความตกลงในปัจจุบันยังคงมีผลบังคับใช้ตามปกติ สินค้าส่วนใหญ่ของแคนาดาและเม็กซิโกที่สอดคล้องกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ของ USMCA ยังคงสามารถส่งออกไปยังสหรัฐฯ ได้โดยไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯ ยังคงมาตรการภาษีศุลกากรในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น ยานยนต์ สินค้าเหล็ก และผลิตภัณฑ์ไม้ไว้ตามเดิม การที่ไม่สามารถบรรลุความตกลงขยายระยะเวลาได้ในรอบนี้ ทำให้ความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจยังคงอยู่ และส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องตลอด 5 ไตรมาสที่ผ่านมา

ในแง่ของยุทธศาสตร์การเจรจา รัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของรัฐมนตรีการค้า Jamieson Greer ได้แสดงท่าทีชัดเจนว่าต้องการปรับเปลี่ยนแนวทางผ่านการทำความตกลงระดับทวิภาคี (Bilateral Agreement) แยกส่วนกับแคนาดาและเม็กซิโก โดยมองว่าการใช้กลไกทวิภาคีเป็นส่วนต่อขยายเพิ่มเติมบนโครงสร้างเดิมของ USMCA จะช่วยให้สหรัฐฯ สามารถดำเนินนโยบายได้คล่องตัวกว่าโดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาองเกรสสหรัฐฯ ซึ่งเป็น

อุปสรรคสำคัญในการแก้ไขความตกลงหลัก ปัจจุบันสหรัฐฯ ได้เริ่มดำเนินการเจรจากับฝ่ายเม็กซิโกไปแล้วสองรอบ และมีการนัดหมายรอบที่สามในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2569 ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ และแคนาดา แม้จะมีการหารือในระดับรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่มีการเปิดการ

เจรจาอย่างเป็นทางการในประเด็นการปรับแก้ความตกลง ซึ่งสร้างความกังวลให้แก่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีมาร์ค คาร์นีย์ ที่พยายามรักษาสมดุลระหว่างการรักษารฐานการผลิตภายในประเทศกับการปรับตัวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ "Fortress North America" ของสหรัฐฯ

ข้อเรียกร้องของสหรัฐฯ ในการเจรจาล่าสุดมุ่งเน้นไปที่สองประเด็นหลัก คือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสหรัฐฯ และการสกัดกั้นห่วงโซ่อุปทานจากจีน สหรัฐฯ ต้องการเพิ่มเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยเสนอให้เพิ่มสัดส่วนเนื้อหาการผลิตภายในภูมิภาคจากร้อยละ 75 เป็นร้อยละ 82 และกำหนดให้ยานยนต์ต้องใช้ส่วนประกอบที่ผลิตในสหรัฐฯ อย่างน้อยร้อยละ 50 นอกจากนี้ ยังกดดันให้พันธมิตรทั้งสองต้องยกระดับการใช้มาตรการภาษีต่อสินค้าจีนให้สอดคล้องกับนโยบายของสหรัฐฯ รวมถึงแก้ไขข้อพิพาทภายในประเทศที่วอชิงตันมองว่าเป็นอุปสรรคต่อบริษัทสหรัฐฯ เช่น กฎระเบียบด้านการสตรีมสื่อดิจิทัลของแคนาดา และการจัดสรรโควตาสินค้าผลิตภัณฑ์นมภายใต้ระบบบริหารจัดการอุปทานของแคนาดา รวมถึงยกเลิกมาตรการที่แคนาดาใช้เพื่อตอบโต้สหรัฐฯ อาทิ การยกเลิกจำหน่ายเครื่องบินแอลกอฮอลในหลายรัฐของแคนาดา

ท่ามกลางสถานการณ์ที่ตึงเครียด นายกรัฐมนตรีมาร์ค คาร์นีย์ กำลังเผชิญกับบททดสอบสำคัญในการรักษาสมดุลระหว่างการพึ่งพาตลาดสหรัฐฯ ซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุด กับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่เป็นอิสระจากการครอบงำและการแทรกแซง (ทางตรงและทางอ้อมจากสหรัฐฯ) แม้ว่าทางแคนาดาจะพยายามแสดงความร่วมมือ เช่น การทบทวนกฎระเบียบด้านการสตรีมสื่อ

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

ดิจิทัล และการออกกฎหมายต่อต้านแรงงานบังคับในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อตอบสนองความต้องการของสหรัฐฯ แต่ฝ่ายสหรัฐฯ ก็ยังคงแสดงความไม่พอใจต่อท่าทีของแคนาดาในการพยายามดึงดูดการลงทุนจากจีนเข้าสู่อุตสาหกรรมยานยนต์แคนาดา ซึ่งเป็นประเด็นที่อาจกลายเป็นจุดแตกหักที่สำคัญในการเจรจาในอนาคต

สำหรับอนาคตของ USMCA ในระยะสั้น ตลาดการค้าอเมริกาเหนือจะยังคงอยู่ในสภาวะเฝ้าระวัง โดยมีจุดเปลี่ยนสำคัญคือการเจรจาวิภาคิที่กำลังจะเกิดขึ้นและการเปิดตัวมาตรการใหม่ของสหรัฐฯ (New Global Tariff Regime) ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2569 ที่จะถูกนำมาใช้แทนมาตรการภาษีชั่วคราวฉบับเดิม IEEPA (International Emergency Economic Powers Act) ซึ่งถูกศาลสูงสุดสหรัฐตัดสินเป็นโมฆะไปเมื่อกุมภาพันธ์ 2569 ที่ผ่านมา

แม้ว่านักวิเคราะห์บางส่วนจะมองว่าประธานาธิบดีทรัมป์อาจเร่งบรรลุข้อสรุปในการทบทวนความตกลง USMCA ก่อนการเลือกตั้งกลางเทอมในเดือนพฤศจิกายนเพื่อหวังผลทางคะแนนนิยม แต่ก็มีความเป็นไปได้สูงที่การเจรจาจะยืดเยื้อข้ามปี หากทั้งสามประเทศยังคงมีจุดยืนที่ไม่สอดคล้องกัน โดยในระหว่างนี้ หากไม่มีความตกลงขยายระยะเวลา 16 ปีเกิดขึ้น สหรัฐฯ เม็กซิโก และแคนาดา จะต้องทำการทบทวนสถานะของความตกลงทุกวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปีไปจนกว่าจะถึงกำหนดวันสิ้นสุดสัญญาในปี 2579 (ค.ศ. 2036) หากไม่มีการสรุปความตกลงใหม่ก่อนหน้านั้น

ความคิดเห็น สศค.

การปฏิเสศการต่ออายุความตกลง USMCA ของรัฐบาลสหรัฐฯ ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2569 ที่ผ่านมา ส่งผลให้ภาคธุรกิจทั้งภูมิภาคอเมริกาเหนือเข้าสู่ภาวะความไม่แน่นอนเชิงนโยบาย แม้ในระยะสั้นความตกลงยังคงมีผลบังคับใช้และผู้ประกอบการยังได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามเดิม แต่การเปลี่ยนผ่านสู่การทบทวนเงื่อนไขแบบปีต่อปีและท่าทีของสหรัฐฯ ที่หันมาเน้นการเจรจาสองฝ่ายเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง ทั้งการเพิ่มสัดส่วนการผลิตภายในภูมิภาคและการสกัดกั้นจีน อย่างไรก็ดี หากแคนาดาสามารถยืดระยะเวลาการสรุปผลการทบทวนซึ่งจะทำให้แคนาดาเป็นฝ่ายเสียเปรียบออกไปได้จนทรัมป์สิ้นสุดสมัยการเป็นประธานาธิบดี และสหรัฐฯ จะมีรัฐบาลใหม่ แคนาดาก็อาจมีหวังในการต่ออายุความตกลง USMCA แบบเดิมที่เป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายได้ แต่ระหว่างนั้นแม้ว่าสินค้าส่วนใหญ่ของแคนาดายังได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลง USMCA แต่เศรษฐกิจและการลงทุนของแคนาดา

ย่อมเผชิญความไม่แน่นอนต่อไป ซึ่งส่งผลกับการจับจ่ายของผู้บริโภค และการตัดสินใจลงทุนของเอกชน ผู้ประกอบการไทยควรเร่งกระจายความเสี่ยงของฐานลูกค้าและห่วงโซ่อุปทานเพื่อรองรับความผันผวนจากการเจรจาการค้าที่อาจยืดเยื้อข้ามปี

โปรดติดตามความเคลื่อนไหวในการค้าระหว่างประเทศผ่านช่องทางต่างๆ ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ www.ditp.go.th และ www.thaitrade.com หรือโทรปรึกษาเรื่องการค้าระหว่างประเทศที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร. 1169 (หากโทรจากต่างประเทศ โปรดติดต่อที่ โทร. +66 2792 6900)

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ